

CAHIER

Een summier leerplan waar elke school naar hartenlust kan in noteren, verschuiven, toevoegen. Het heeft als doel richting en ruimte bieden voor elke school om hun pedagogisch project te realiseren zodat begeleiders als geëngageerde professionals worden aangesproken om zo aan onderwijskwaliteit te werken.

Het cahier doet dienst als inspiratie- en afspraken document waarin instrumenten, kijkwijzers en inzichten gebundeld staan om wereldoriëntatie vanuit de kracht van je pedagogisch project, je schoolcontext en je professioneel buikgevoel vorm te geven.

ONDERWIJSSTAPPEN

Vanuit een vraag/opdracht/taak/probleem/ervaring wordt de ervaringscyclus in gang gezet. Om hieruit te leren is het belangrijk dat leerlingen en begeleiders reflecteren over die vraag/opdracht/taak/probleem/ervaring. Dit kan je doen m.b.v. twee kerncompetenties, nl. 'focussen' en 'verbanden leggen'. Deze competenties helpen je om de voorkennis bloot te leggen en te kijken wat er in de zone van naaste ontwikkeling ligt aan mogelijke doelen. Die zone leg je naast de leerspiraal die bestaat uit een opbouw van vijf cognitieve niveaus. Door met die leerspiraal het cognitieve doel te bepalen, werk je aan soepele leerlijnen. Die leerlijnen zullen zo vaak mogelijk gelinkt worden aan de ontwikkelingsdoelen en eindtermen. Dit alles doen we vanuit onze visie op onderwijzen en leren en vanuit de eigen visie van de FOPEM-school.

Cahierwebsite: www.cahier-fopem.be

ERVARINGSCYCLUS

Een instrument om bewust met ervaringen te leren omgaan. Over een concrete ervaring ga je reflecteren en vragen stellen. Je bedenkt mogelijke antwoorden en test die.

KERNCOMPETENTIES

Cognitief gereedschap om je doen en denken te verbinden. Door te focussen en verbanden te leggen, krijg je inzicht in de wereld in je hoofd.

ZONE VAN NAASTE ONTWIKKELING

Een kijkwijzer voor leraren om leerlingen te stimuleren hun grenzen te verleggen op gebied van kennis, vaardigheden en attitudes. Het respecteert de dynamiek van leerstof automatiseren.

LEERSPIRAAL

Een instrument om vanuit de voorkennis al gaande en samen met de klasgroep het doel te bepalen. Het gaat haalt zijn kracht uit de sterke nieuwsgierigheid en leerdrang van leerlingen.

SOEPELE LEERLIJN

Een dynamische aanpak om het leerproces van elke leerling te respecteren. Leren komt tot stand in groep, maar elke leerling is tegelijk uniek. De basis hiervoor zijn de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen.

Visie op onderwijzen en leren

Een inspiratie en engagement voor FOPEM-scholen om samen te streven naar een rechtvaardige samenleving. We steunen op de dynamiek van dingen binnen brengen bij elkaar en vragen stellen vanuit nieuwsgierigheid. Die dynamiek wordt in evenwicht gehouden door coöperatief en geëngageerd te werken, te streven naar betekenisvolle taken en inspraak en verantwoordelijkheid te respecteren in het leerproces. Dit vraagt om een specifieke aanpak die zich vertaalt in het spiraalleren, het streven naar soepele leerlijnen en het gebruiken van de ervaringscyclus.

Het belang van de omgeving

Wereldoriëntatie is een leergebied waarbij leerlingen enorm veel ontdekken. Ze begrijpen elkaar in die zoektocht en hebben vaak veel aan de hulp van een medeleerling. De leerkrachten en ouders ondersteunen die zoektocht. De omgeving en begeleide opdrachten bieden een derde ondersteuning voor leerlingen. De leerspiraal, de kerncompetenties en de andere onderdelen uit de onderwijsstappen bieden evenzeer een houvast om bewust om te gaan met de omgeving en met opdrachten bij wereldoriëntatie.